

Szellem a fazékból: Baha-rahha-rahaha

2017 február 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs

értékelve

Mérték

A keresztény szimbolikában a hal Krisztus jelképe.

Jézus halászcsónakból prédikál a sokasághoz, a templomadót egy hal szájából kivett pénzzel fizeti meg (a halpénz a bűség jele), az első négy apostol mindegyike halász volt.

Galilea tengere mellett járva Krisztus így szól a hálót vető Simonhoz és Andrásnak: „Kövessetek engem, és azt

mívelem, hogy embereket halásszatok.” Emberhalász az, aki a mély sötétjéből a fénybe segíti a lelkeket. A korai keresztények az üldöztetések idején két negyedkört rajzoltak a házfalakra: amerre a hal feje mutatott, ott tartották a titkos istentiszteletet. A motívum népszerűségében szerepet játszhatott egy szójáték is: ha a „Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó” szavak görög kezdőbetűit összeolvassuk, akkor azt a szót kapjuk, ichtüsz. Márpedig ez görögül halat jelent. Így lett jelkép a hal. És böjti eledel. Hal nélkül tehát nincs karácsony. A kérdés inkább az, hal van-e?

Valamikor volt. Kálti Márk levéltáros írja a Képes krónikában, hogy I. András királyunk 1053-ban ötven vizát küldött III. Henrik német-római császár éhező seregének megsegítésére. A XIV. században annyi halfajta élt az országban, hogy egy francia dominikánus barát szerint a parasztok kenyér helyett halat ettek. A híres török utazó, Evlia Cselebi azt mondja 1664-ben, hogy elég megméríteni fejfedőnket a Dunában, biztos, hogy halak ficáncolnak benne. Az angol orvos, Edward Browne meg egyenesen azt írja úti jegyzeteiben, hogy a Tisza két rész vízből és egy rész halból áll. Viza, harcsa, süllő, csuka, poszár, márna, menyhal, compó, kecsge, kilencszemű hal, csík, kophal. A XVI. századi Szakácstudomány és a XVII. századi Bornemissza fejedelemasszony-féle szakácskönyv több mint félszáz halfajtát sorol fel.

Hogyan lett ebből argentin hekk, nílusi sügér, kazah ruhafogas? Rejtély. Mindenesetre ideje volna átírni Kodály Zoltán Hány János című daljátékának betétdalát: „Ó, mely sok hal terem az nagy Balaton-baha-rahha-rahaha”. Mert nem terem. Vagy ha terem, abból mi nem eszünk. Legfeljebb a horgászlobbi. Bár – a hírek szerint – k is nonszensznek tartják, hogy a tóparti éttermekben nem lehet balatoni halat kapni. Úgyhogy lázadás van készülben. A jelszó: „Balatoni halat az asztalra – legálisan!”

De mi az, hogy balatoni hal? Hiszen balatoni ponty lényegében nem létezik: a potyka nem tud szaporodni a tóban. Az az 58 tonna ponty, amit még a halászati tilalom bevezetése előtt a halászati társaság eladott, nem a tóból származott. A Balatonban legfeljebb két tonnát fogtak.

Illúzió tehát, hogy a kedves vendég balatoni halat eszik. De mit meg nem adunk egy kövér illúzióért? Krúdy tudta ezt: „Olyan egyszerű a balatoni lány, mint a balatoni hal. Minden balatoni lányban van valami a Kisfaludyak muzsikájából, amely sohasem múlik el. Minden balatoni halban van valami az ősök egyszerűségéből, amikor itt még pogány magyarok bujdosnak a nádasokban.”

Úgyhogy busára fel, bús magyar! Emlékeznek rá, amikor néhány éve a halszakértők összedugták busa fejüket és meghirdették az „Egye ki a busát a Balatonból!” kampányt? Kiszámolták, hogyha minden csecsemő, nagymama, telektulajdonos, gebines és lángossütő csak évi néhány kiló busát kieszik a tóból, megmenekül a Balaton. Akkor a nagy kövér kínai hal (mert az) nem falja fel a baktériumokat és a planktonikus élőlényeket, kihalás szélére sodorva az őshonos fajtákat.

De a busa a kutyának sem kellett. Hiába kínált a halgazdálkodási vállalat (melynek egész életében nyitva volt a halkereskedelem és a halfeldolgozás) busás pólót, kulcstartót, strandpapucsot a busaevőknek, a busás jutalom nem kellett senkinek. Maradt a büféállat. A hekk. Meg a Gyenesdiáson nagy csinnadrattával megnyitott Balatoni Autentikus Bio- és Látványpiac, ahol hal helyett be kellett érni annak látványával. De ebben sincs semmi újdonság: a „látott hal” fogalmát Herman Ottó rég leírta A magyar halászat könyvében. Amikor a „hegyenjáró” a tihanyi dombon állva meglátja a „látott halat”, elüvölti magát: gaardaa! A falu apraja-nagyja pedig rohan a csónakokhoz.

Valami hasonló van készülben. A szaktárca – ha jól értem – azon tépelődik, hogy támogatja „a horgászaton alapuló halellátást”. Magyarán: ki akarják fehériteni a rabszolgák illegális keretek között zajló gazdasági tevékenységét. A bérhorgászok – évi 480 ezer forint ellenében – eladhatnák az általuk kifogott halat és – láss csodát! – egyből lenne balatoni hal a vendéglátásban. Egyesek szerint azonban abszurd a pecások halellátási joggal történő felruházása, hiszen a Balatoni horgászrend világosan kimondja: „A horgászszákmány eladása, gazdasági cseréje szigorúan tilos.” Arról nem is szólva, hogy ha értékesítési jogot adnak a pecásnak, akkor egyből halásznak minősül. Akkor meg érvénybe lép a balatoni halászati tilalom. Fából vaskarika.

Pedig az ötletgazdák már a bérhorgászok szigorított vizsgarendszerét is kidolgozták, egy modern informatikai eszköz segítségével pedig a hal is meg a horgász is nyomon követhető lenne. A rendszer regisztrálja a fogás helyét, időpontját, a horgász és a vendéglátó személyazonosságát, az adásvétel idejét, így minimálisra csökkenne a csalás veszélye. Ezt a rendszert használja a CIA is. Bőnözőknél remekül beválik, pecásokon még nem próbálták.

Emellett a szaktárca jövőre bevezeti a „magyarhal-tanúsító védjegyet”. Védjegy lesz, hal nem. Legfeljebb alaszkaik tőkehal, pangasius, méregdrága tengeri hal. De hal nem is kell. Ez csak a vendéglátó mániaja. A magyar nem is

halev? nemzet. Mi jobban szeretjük kifogni a halat, mint megenni. Viszont lesz halfogyasztást népszerűsítő kampány, haltelepítési pályázat, karácsonyi halvásár, nemzetközi workshop, uniós támogatás az ómega-3 zsírsavak népszerűsítésére. Aki meg véletlenül felfedez az étlapon friss balatoni fogast, dévérkeszeget, csukát, compót, k?süll?t, kiabálhat, mint a halfigyel? legény Herman Ottó könyvében. Vagy elskandálhatja Padányi Gulyás Jen? híressé vált plakátjának Karinthy Frigyes-féle szövegváltozatát: „Mondja marha, mért oly bús? Olcsóbb a hal, mint a hús!”

www.valasz.hu - Vinkó József

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni győzeletről tabumentesen
„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló